

ಕಾನೂನು ಕಿರಣ KANOONU KIRANA

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪತ್ರಿಕೆ
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ * ಪಾಸಗಿ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ

LEGAL LITERACY NEWS LETTER OF KARNATAKA STATE LAW UNIVERSITY, HUBBALLI

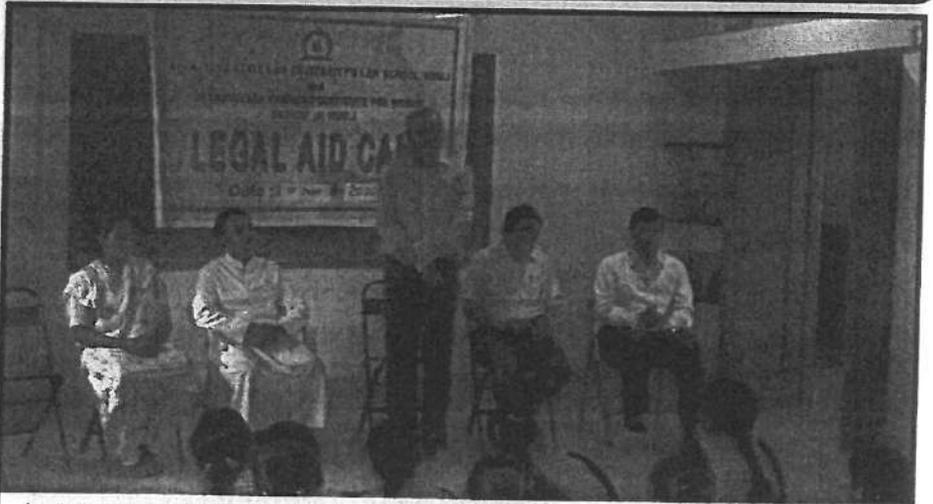
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

7 ಮೇ, 2016

ಪುಟ-4

ಕಾನೂನಿನ ಸದುಪಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಕರೆ : ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ

ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕಾಯ್ದೆ ಕಾನೂನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಕಾನೂನಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನಾಗರಿಕರಾಗಿ ಬದುಕಲು ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ, ಕುಲಪತಿಗಳು (ಪ್ರಭಾರ) ಇವರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಕೇಂದ್ರ ದಿನಾಂಕ 17-03-2016 ರಂದು ಕಲಘಟಗಿಯಲ್ಲಿ ಗುಡ್ ನ್ಯೂಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಹಿಳಾ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ 'ಕಾನೂನು ಅರಿವು' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹೇಳಿದರು.

'ಕಾನೂನು ಅರಿವು' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕುಲಪತಿ (ಪ್ರಭಾರ)ಗೌರವ ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರವರಂದ್ ಜೆಜು ಥಾಮಸ್, ಡಾ. ಬಿ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲ, ಶ್ರೀ ಸುನೀಲ ಬಾಗಡೆ ಇದ್ದಾರೆ.

ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಆಗುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸುವಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾಯ್ದೆಯು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ, ಸದರಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಹಕರು ಎಂದರೆ ಯಾರು? ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಕಾನೂನು ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಮಾಡಲಾದ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳು ಯಾವುವು, ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಚ್ಯುತಿಯಾದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಧಿ ಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ ದಾವೆಯನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಭಾಗದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಡಾ. ಜಿ.ಬಿ. ಪಾಟೀಲರು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಮಾಹಿತಿ ಎಂದರೇನು? ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನ, ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬಹುದು, ಮಾಹಿತಿ ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ದೂರನ್ನು ನೀಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ, ಕಾನೂನು ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯಾದ ಕುಮಾರಿ ವಾಸವಿ ಹೆಗಡೆಯವರು ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಮತ್ತೋರ್ವ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯಾದ ಕುಮಾರಿ ಸುರಭಿ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಜನನ ಮರಣ ನೋಂದಣಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ಜನನ ಮರಣಗಳು ಆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೇಲೂ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನನ ಮರಣದ ನೋಂದಣಿ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜನನ ದಿನಾಂಕದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಜನನ ಮರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀ ರವರಂದ್ ಜೆಜು ಥಾಮಸ್ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.

ಆಡಳಿತದ ದುರುಪಯೋಗ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಮುಕ್ತ ಹಾಗೂ ಪಾರದರ್ಶಕವಾದ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತ,

ಶ್ರೀ ಸುನೀಲ ಬಾಗಡೆ, ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಕರಾಕಾವಿಯ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಶ್ರೀ ವಿಜಯ ಕುಮಾರ ಬೆಟಗಾರ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಗುಡ್ ನ್ಯೂಸ್ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು ಇವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಗಣ್ಯರನ್ನು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಮಹಾದೇವಿ ಬಡಿಗೇರ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಗುಡ್ ನ್ಯೂಸ್ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಕಾನೂನು ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಆಗಮಿಸಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು

-ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಚಿದಾನಂದ ರೆಡ್ಡಿ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ
ಕುಲಪತಿಗಳು (ಪ್ರಭಾರ) ಕರಾಕಾವಿ, ನವನಗರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

'ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮ ಬಾಳು, ಸಮ ಪಾಲು' ಎಂಬ ಸಂವಿಧಾನದ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನಗರದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ದೂರದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಂತಹ ಸಮಾಜ ಮನಸ್ಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನೀಯರು ಭಾಷಣ, ಸಂವಾದ, ಜೀವಿ ನಾಟಕ, ಜನಪದ ಗೀತೆ ಮುಂತಾದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ 'ಕಾನೂನು ಕಿರಣ' ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪತ್ರಿಕೆಯು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಎರಡನೆಯ ಸಂಚಿಕೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಕಾನೂನು ಕಿರಣ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಾ.....

ಆದರಗಳೊಂದಿಗೆ,

ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಚಿದಾನಂದ ರೆಡ್ಡಿ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ
ಕುಲಪತಿಗಳು (ಪ್ರಭಾರ)
ಕರಾಕಾವಿ, ನವನಗರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಳಿ

ಪ್ರೊ. ಡಾ. ಸಿ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ ಕುಲಪತಿಗಳು (ಪ್ರಭಾರ) ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಪೋಷಕರು
ಡಾ. ರತ್ನಾ ಭರಮಗೌಡರ ಕುಲಸಚಿವರು (ಪ್ರಭಾರ) ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸಲಹೆಗಾರರು
ಡಾ. ಜಿ. ಐ. ಪಾಟೀಲ ಕುಲಸಚಿವರು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಪ್ರಭಾರ), ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸಲಹೆಗಾರರು
ಛೇಮಾಬಾಯಿ ಎಸ್. ಮೂಲಗೆ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸದಸ್ಯರು
ಡಾ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಡಿ. ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸದಸ್ಯರು
ಶ್ರೀ. ಸುನಿಲ ಬಾಗೆಡೆ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಹಾಗೂ ಸಂಯೋಜಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಕೇಂದ್ರ, ಕರಾಕಾವಿ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸಂಯೋಜಕರು

"ಮಾನವ ಹಕ್ಕು"ಗಳೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಮಾನವರು ಬೇಷರತ್ನಾಗಿ, ಸಮಾನವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವ, ಯಾರೂ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗದ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು ಎಂಬುದು ಒಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯೆ. ಈ ಹಕ್ಕುಗಳು 'ನಿರ್ಸರ್ಗ ದತ್ತವಾಗಿ' (ದೈವದತ್ತವಾಗಿ) ಮಾನವನ ಹುಟ್ಟಿನೊಂದಿಗೆ ಬಂದವುಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಂತಹುಗಳಲ್ಲ.

10 ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 1948 ರಂದು "ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಸ್ಥೆ" ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಘೋಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಸ್ವರೂಪ ಕೊಟ್ಟು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಉದ್ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಘೋಷಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಳಗಿನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು 'ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳೆಂದು' ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು:

1. ಜೀವಿಸುವ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕು
2. ಜೀತ ನಿಷೇಧ
3. ಹಿಂಸೆ, ಅಮಾನವೀಯ ರೀತಿಯ ಕ್ರೂರ ಶಿಕ್ಷೆ ಇವುಗಳ ನಿಷೇಧ
4. ಎಲ್ಲರೂ ಕಾನೂನಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನರು ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಕಾನೂನಿನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅರ್ಹರು.
5. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವ, ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವ, ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಹಾಗೂ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಹಕ್ಕು
6. ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ;
7. ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ;
8. ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯ ಹಕ್ಕು;
9. ಇಚ್ಛಿತ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು;
10. ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು;
11. ದಂಡನೀಯ ಅಪರಾಧವನ್ನೆಸಗಿದ ಆರೋಪ ಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆತನು ಕಾನೂನಿನನ್ವಯ ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಸಾಬೀತಾಗುವವರೆಗೆ 'ನಿರ್ದೋಷಿ' ಎಂದೇ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
12. ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ, ಬಂಧನದಲ್ಲಿಡುವಂತಿಲ್ಲ, ಒಂದೇ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ಶಿಕ್ಷಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಿ ಆದರಿಂದ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಉಂಟಾಗಿ ಅದು ಅಂತರ್‌ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಂತಿ

ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಗೆ ಅಪಾಯವನ್ನೊಡ್ಡಿದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿ (Security Counsel) ಕಾರ್ಯ ಚರಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ 'ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು'ಗಳು ಹಾಗೂ 'ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ದೇಶಿತ ತತ್ವ'ಗಳ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತಗೊಂಡಿವೆ.

- ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ 'ನ್ಯಾಯ';
- ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನಿನ ಸಮಾನ ರಕ್ಷಣೆ;
- ಯಾವುದೇ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ;
- ವಾಕ್ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ;
- ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಶಸ್ತ್ರಹಿತರಾಗಿ ಸಭೆ ಸೇರುವ, ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ;
- ಸಂಘ, ಸಂಸ್ಥೆ ರಚಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ;
- ರಾಷ್ಟ್ರಾದ್ಯಂತ ಸಂಚರಿಸುವ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ;
- ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ವ್ಯಪಾರ ಮಾಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ;
- ಅಪರಾಧಗಳಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕುರಿತು ರಕ್ಷಣೆ;
- ಜೀವ ಹಾಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ;
- ಇಷ್ಟವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ, ಆಚರಿಸುವ, ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ;
- ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ, ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ;
- ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ; ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ 'ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನಾಗಿ' ಕೊಡಮಾಡಿದೆ.
- ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೊರೆ ಹೋಗುವ ಹಕ್ಕೂ ಸಹ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕೇ ಆಗಿದೆ.

ಈ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳೇ ಮಾನವನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ 1993 (Protection of Human Rights Act 1993) 28ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1993 ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು.
ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ : ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ
ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ : ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಇಬ್ಬರು - ಇತರ ಸದಸ್ಯರು.
ಈ ಐದು ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕಾತಿ ಸಮಿತಿ ನೇಮಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಿದ್ದು,
• ಲೋಕಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು; • ಭಾರತದ ಗೃಹಮಂತ್ರಿ; • ಲೋಕ ಸಭೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕ;
• ರಾಜ್ಯ ಸಭೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕ; • ರಾಜ್ಯ ಸಭೆಯ ಉಪಸಭಾಪತಿ - ಇವರುಗಳು ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
(ನಾಲ್ಕನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ)

ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು

ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಎನ್ನುವಂತಹದ್ದು ವಿವಿಧ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಮನ್ನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಹಕ್ಕು ಅಷ್ಟೆ ಆಗಿರದೆ, ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾನೂನಿನಿಂದಲೂ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮಾನವ ಹಕ್ಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತು ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ, 1987 ರಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು 9 ನೇ ನವೆಂಬರ್ 1995 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಎಂದರೇನು?

ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನು ಕಾನೂನು ತನಗೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೊರೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ; ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನ ವಿರುದ್ಧ ಬೇರೊಬ್ಬರು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣವೊಂದನ್ನು ಹೂಡಿದಾಗ ಆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಆತನು ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ತನ್ನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಾಗ; ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನು ಕಾನೂನು ತನಗೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಛೇರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದಾಗ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾದಾಗ; ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕಾನೂನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೇ ಆತನ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ವಕೀಲರೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಆತನು ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಕೊಡ ಮಾಡುವುದೇ 'ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು'.

ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ, 1987 ರ ಅಡಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ;
- ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ - ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ;
- ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ - ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಸಮಿತಿ;
- ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ - ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಸಮಿತಿ,
- ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ - ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ
- ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ - ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಸಮಿತಿ.

ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಮಿತಿಗಳ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳು

- 1) ಕಾನೂನು ವಿಧ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರದ ಮೂಲಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ಅವರು ಕಾನೂನು ತಮಗೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು; ಮತ್ತು

-ಡಾ. ಜಿ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲ
ಕುಲಸಚಿವರು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಪ್ರಧಾರ),
ಕರ್ನಾಟಕ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

- 2) ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ನೆರವನ್ನು (ಸೇವೆಯನ್ನು) ಉಚಿತವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದು;
- 3) ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ (ಲೋಕ ಅಡಾಲತ್) ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರೇ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ದಾಖಲಾಗದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿಯ ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳವರಲ್ಲಿ ರಾಜೀ ಸಂಧಾನ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಆ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುವುದು.

ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ನೆರವಿಗೆ ಯಾರು ಅರ್ಹರು?

- ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು;
- ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಮಗು;
- ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು;
- ಗುಂಪು ಘರ್ಷಣೆ, ಗಲಭೆ, ಪ್ರವಾಹ, ಭೂಕಂಪ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿನಾಶ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದವರು;
- ಮತೀಯ ಕಾರಣದಿಂದ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಲಿಯಾದವರು;
- ಮಾನಸಿಕ ಅಥವಾ ಬೇರಾವುದೇ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು;
- ದೈಹಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ಜೀತಕ್ಕೊಳಗಾದವರು;
- ರಕ್ಷಣಾ ಗೃಹ, ಮನೋರೋಗಿಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವವರು;
- ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ, ಜಾತಿಯ ಜನರು;

ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳ ಹಂತದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ (ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್)ವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೇ ಯಾವುದೇ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆಯೂ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಅಥವಾ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ನೀವು, ಕಾನೂನು ನೆರವು ಅಥವಾ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಸಮೀಪದ -

- 1) ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಾನೂನು ಸೇವಾ ಸಮಿತಿಗೆ; ಅಥವಾ
- 2) ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಯೊಂದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಉಚಿತ

ಕಾನೂನು ನೆರವು ಅಥವಾ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಈ ಅರ್ಜಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಶುಲ್ಕವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರವನ್ನು (ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಅನ್ನು) ತರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು (ಅಫಿಡೆವಿಟ್ ಅನ್ನು) ನಿಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿರುವ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಸಮಿತಿಯು ಅನುಭವಿ, ದಕ್ಷ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ವಕೀಲರಿಂದ ಅರ್ಹರಾದವರಿಗಲ್ಲಾ ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ (ಲೋಕ ಅಡಾಲತ್)ಗಳು

ಪ್ರಕರಣವೊಂದರ ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳವರಲ್ಲಿ ರಾಜೀ ಸಂಧಾನ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ರಚಿಸಲಾದ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೇ 'ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ' (ಲೋಕ ಅಡಾಲತ್). ಪ್ರತಿ ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಇಬ್ಬರು ಸಂಧಾನಕಾರರಿದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ನಿವೃತ್ತರಾದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿದ್ದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ವಕೀಲರು ಅಥವಾ ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಸಕ್ರಮ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಾದವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಪ್ರಕರಣವೊಂದರಲ್ಲಿಯ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳವರಲ್ಲಿ ರಾಜೀಸಂಧಾನ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಎಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?

- ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಅಪಘಾತಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಯಗೊಂಡವರು; ಅಥವಾ ಮೃತಪಟ್ಟವರ ವಾರಸು ದಾರರು ಅಥವಾ ಅವಲಂಬಿತರು ಪರಿಹಾರ ಧನ ಕೋರಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು;
- ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ ಸಂಬಂಧ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಧನ ಕೋರಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು;
- ಪುರ ಸಭೆ, ಪಂಚಾಯತಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಮಂಡಳಿ, ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪರ ಮತ್ತು ವಿರುದ್ಧ ದಾಖಲಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು;
- ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು;
- ವೈವಾಹಿಕ ಅಥವಾ ಜೀವನಾಂಶ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು;
- ಕಾನೂನಿನನ್ವಯ ರಾಜೀ ಆಗಬಹುದಾದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು;
- ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು;
- ಕಾರ್ಮಿಕ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಆಯುಕ್ತರ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು;
- ಗ್ರಾಹಕರ ವಿವಾದಗಳ ಸಂಬಂಧದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು;

ಒಟ್ಟಾರೆ ರಾಜ್ಯದ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಥವಾ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನನ್ವಯ ರಾಜಿಯಾಗಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಮೂಲಕ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಿ (ನಾಲ್ಕನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ)

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ (ನೀಟ್) ಕಡ್ಡಾಯ : ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ಧಾರ

-ಭೀಮಾಚಾರ್ಯ ಎಸ್. ಮೂಲಗ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ (NEET) ಯು ಎನ್ನುವುದು ನೀಟ್‌ನ ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಹಾಗೂ ದಂತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಏಕರೂಪದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿದೆ. ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅನುರೂಪಗೊಳಿಸಿದ ಕೋರ್ಟ್, ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏಕರೂಪದ ಪರೀಕ್ಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯ ಮಂಡಳಿಯು ಜಾರಿ ಗೊಳಿಸುವಂತೆ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಗಣಾದ ಎ.ಆರ್.ದವ, ಶಿವಕೀರ್ತಿ ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಎ.ಕೆ. ಗೋಯಲ್ ಅವರಿದ್ದ ನ್ಯಾಯಪೀಠವು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನುಂಥ ತಮ್ಮದೇ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆರು ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಖಾಸಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಆಯಾ ಸಾಲಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನೀಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಸರ್ಕಾರಿ/ಖಾಸಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಬಿಬಿಎಸ್, ಬಿಡಿಎಸ್, ಎಂಡಿ/ಎಂಎಸ್ ಕೋರ್ಸುಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಲು ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಯದ ಜೊತೆಗೆ ನಾನಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶುಲ್ಕ ತೆರುವ ತಾಪತ್ರಯವು ತಪ್ಪಲಿದೆ.

ನೀಟ್ ಕಡ್ಡಾಯವಾದರೂ ರಾಜ್ಯದಿಂದಲೇ ಸೀಟು ಹಂಚಿಕೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ದಂತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅರ್ಹತಾ ಸುತ್ತಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯಷ್ಟೇ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಸೀಟು ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೇ ಈಗಿನ ಮಾದರಿ ಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತನ್ನ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದೆ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ 40:40:20 ರ ಸೂತ್ರದಡಿ (ಸಿಇಟಿ, ಕಾಮೆಡ್-ಕೆ, ಮ್ಯಾನೆಜ್‌ಮೆಂಟ್) ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದವಿ ಕೋರ್ಸ್‌ಗೆ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ನೀಟ್ ಕಡ್ಡಾಯದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಮಾದರಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿಯವರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಪ್ಪಂದದ ಅನುಸಾರ ಸೀಟು ಹಂಚಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಾಗಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಕೆಇಎ ಮೂಲಕ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೋಟಾ ಸೀಟುಗಳ ಭರ್ತಿ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಆಗಲಿದೆ. ಉಳಿದಿದ್ದನ್ನು ಕಾಮೆಡ್-ಕೆ ಇನ್ನಿತರ ಖಾಸಗಿಯವರು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನೀಟ್ ಕಡ್ಡಾಯದಿಂದ ಕೋಟಾ, ಮೀಸಲಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ

ರಾ್ಯಂಕಿಂಗ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೂಲದಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆದವರನ್ನು ಆ ರಾಜ್ಯದವರೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನಂತರ ಸೀಟು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಲಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕೋಟಾ ಪದ್ಧತಿಯು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೀಟ್ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಹತಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯಷ್ಟೇ. ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಾಖಲೆ ಪತ್ರಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್-ಕರ್ನಾಟಕ, ಜಮ್ಮು, ಕಾಶ್ಮೀರ, ಹೊರನಾಡು-ಗಡಿನಾಡು ಕನ್ನಡಿಗರು, ಕ್ರೀಡಾ ಕೋಟಾ, ಎಸ್‌ಸಿ, ಎಸ್‌ಟಿ ಮೀಸಲು ನಿಗದಿ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸಲಿದೆ.

ನೀಟ್‌ನಿಂದ ಇತರ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಜಂಜಾಟ ತಪ್ಪಲಿದೆ ಸಿಇಟಿ ಇನ್ನಿತರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಸೇರಿ ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ 90 ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಇಟಿ, ಕಾಮೆಡ್-ಕೆ, ಕೆಆರ್‌ಎಲ್, ಎಂಪಿಸಿಎ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 8 ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು 11 ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುವ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ನೀಟ್ ಕಡ್ಡಾಯದಿಂದ ಈ ಜಂಜಾಟ ತಪ್ಪಲಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏಕರೂಪ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಮಯದ ಉಳಿತಾ

ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿ	
<p>ಶ್ರೀಮತಿ ಲಲಿತಾ ಕುಮಾರಮಂಗಲಂ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗ, 4, ದೀನದಯಾಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗ ಹೊಸ ದೆಹಲಿ ದೂ : 01123237166, 01123236988</p> <p>ಸಾಂಸ್ಥನ ಕೇಂದ್ರ, ರುಡಾಲ್ಫ್ ಸ್ಟೇನರ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮುದಾಯ, ಆಲ್ಪರ್ಟ್‌ಜನ್ ಮನೆ ಹತ್ತಿರ, ಡಿ.ಸಿ. ಕಂಪೌಂಡ್, ಧಾರವಾಡ ದೂ: 0836-2747353</p>	<p>ಡಾ. ಕುಮುದಾ ಕರೋಗಲ್ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ</p> <p>ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಜುಳಾ ಮಾನಸ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗ, 1ನೇ ಮಹಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಗೃಹ ಮಂಡಳಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಾವೇರಿ ಭವನ, ಬೆಂಗಳೂರು- 560 009 ದೂ : 080-2216485 ಫ್ಯಾ: 080-22216485</p> <p>ಸಾಂಸ್ಥನ ಕೇಂದ್ರ, ಎಸ್.ಎಲ್.ಐ.ಜಿ.ಎಸ್., ಪೀಕೋಕ್ ಹೋಟೆಲ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ನ್ಯೂ ಕಾಟನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ - 29. ದೂ: 0836-2356587, 2357091</p>

ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು.....
(2ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ದಾಖಲಿಸಿಲ್ಲದ ಪ್ರಕರಣ ಅಥವಾ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಸಹ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ

- ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪು ಅಂತಿಮವಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಮೇಲ್ಮನವಿಗೆ (ಅಪೀಲಿಗೆ) ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದು ಎರಡೂ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಬಂಧನಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೇ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪಿನಷ್ಟೇ ಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ;
- ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ದಾರಿ ಅರ್ಜಿ (Execution Petition) ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು;
- ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಇರುವಂತೆ ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೂ ಸಹ -
 - i. ಸಾಕ್ಷಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ
 - ii. ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಛೇರಿ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು (ದಾಖಲೆಯನ್ನು) ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂತಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳಿವೆ.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು.....(2ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ರಾಜ್ಯ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು;
ಸದಸ್ಯರು -
ಸದಸ್ಯ : ರಾಜ್ಯ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು - ಒಬ್ಬರು;
ಸದಸ್ಯ : ರಾಜ್ಯದ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿದ್ದವರು - ಒಬ್ಬರು;
ಇತರ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು: ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅನುಭವ ಉಳ್ಳವರು.

ಇವರು ನೇಮಕಾತಿ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಸಭಾಪತಿಯವರು; ರಾಜ್ಯದ ಗೃಹಮಂತ್ರಿ; ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳು ಸದಸ್ಯರು.

ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಘೋಷಣೆ 1959

ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮಕ್ಕಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು 1959ರಲ್ಲಿ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ "ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಘೋಷಣೆ" ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತು.

ಆ ಹಕ್ಕುಗಳೆಂದರೆ,

1. ಮಮತೆ, ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಅರಿವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು;
2. ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಳಜಿ;
3. ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ;
4. ಆಟವಾಡಲು ಮತ್ತು ಸಂತೋಷ ಪಡಲು ಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶ;
5. ಒಂದು ಹೆಸರು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಪಡೆಯುವುದು;
6. ಅಂಗವೈಕಲ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ರಕ್ಷಣೆ/ಕಾಳಜಿ;
7. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಲು ತಕ್ಕ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವುದು;
8. ವಿಶ್ವ ಭ್ರಾತೃತ್ವ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು;
9. ದುರುಪಯೋಗ ಮತ್ತು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ; ಮುಂತಾದವುಗಳು.